

Natuurtoets ferryterminal Beatrixhaven Eemshaven

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0474059.100
definitief revisie 00
21 december 2021

Natuurtoets ferryterminal Beatrixhaven Eemshaven

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0474059.100

definitief revisie 00
21 december 2021

Auteur

[REDACTED]

Opdrachtgever

Holland Norway Lines BV
Postbus 162
7400AD Deventer

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave
21-12-2021

beschrijving revisie 00
definitief

vrijgave

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Planvoornemen	3
1.3	Doel en onderzoeksvragen	4
1.4	Leeswijzer	5
2	Wettelijk kader Wet natuurbescherming	6
2.1	Algemeen	6
2.2	Soortbescherming	6
2.3	Gebiedsbescherming Nederland	7
2.3.1	Natura 2000	7
2.3.2	Natuurnetwerk Nederland	8
2.3.3	Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland	8
2.3.4	Leefgebied weide- en akkervogels	9
2.4	Duitse wetgeving	9
2.4.1	Federale Natuurbeschermingwet	9
3	Methodiek	11
3.1	Aanpak van het onderzoek	11
3.1.1	Bureauonderzoek	11
3.1.2	Terreinbezoek	12
3.2	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	12
4	Resultaten	13
4.1	Gebiedsbeschrijving	13
4.2	Beschermde soorten	13
4.2.1	Resultaten bureauonderzoek	13
4.2.2	Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen	15
4.2.3	Samenvatting beschermde soorten	18
4.3	Beschermde gebieden	19
5	Toetsing	25
5.1	Effectbepaling project	25
5.2	Toetsing effect op beschermde soorten	25
5.2.1	Vogels	25
5.2.2	Zoogdieren	26
5.2.3	Zeezoogdieren	27
5.3	Effecten op beschermde gebieden in Nederland	29
5.3.1	Natura 2000-gebieden	29
5.3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	30
5.3.3	Bos en natuurgebied buiten NNN	31
5.3.4	Leefgebied weide- en akkervogels	31

5.4	Effecten op beschermde gebieden in Duitsland	31
-----	--	----

6	Bronnen	33
----------	----------------	-----------

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Conclusies en advies

Holland Norway Lines (HNL) begint vanaf 7 april 2022 een veerdienst voor personen en voertuigen vanuit Eemshaven naar Kristiansand in Noorwegen. Hiervoor zal in de Beatrixhaven in Eemshaven een roll on roll off (RoRo) kade met aanlandplaats worden gebouwd. Tevens zal er voor het verzorgen van de afhandeling van de vaarten een kantoor voor het personeel, een douanekantoor en een parkeerterrein worden aangelegd. Daarom is inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en beschermde gebieden binnen de invloedssfeer van het plangebied en de effecten hierop. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In dit hoofdstuk is het advies gegeven dat voortkomt uit de conclusies van de uitgevoerde Natuurtoets. Tevens is aangegeven of volgens de wetgeving vervolgstappen aan de orde zijn.

Conclusies: Beschermde gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Waddenzee grenst aan het plangebied. Het daarna dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Noordzeekustzone ligt op circa vijftien kilometer afstand van het plangebied. De Natura 2000-gebieden Lauwersmeer, Leekstermeergebied, Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied liggen op meer dan twintig kilometer afstand van het plangebied. De vaarroute loopt langs het Natura 2000-gebied de Waddenzee, Noordzeekustzone en gebied dat in Duitsland beschermd is. Het is echter onwaarschijnlijk dat een toename van vaarbewegingen in de komende planperiode zal leiden tot barrières of versnippering van leef- of foerageergebieden die een significant effect zullen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van vogels en zeehonden. Scheepvaart brengt een tijdelijke en plaatselijke verstoring van vogels met zich mee. Effecten op populatieniveau van alle genoemde doelsoorten zijn door het verspreide en passieve karakter van beroepsscheepvaart niet aan de orde.

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee is aangewezen voor habitattypen, habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten. Het Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt binnen het invloedsgedebied van het plan wat betreft geluid- en lichtverstoring en mechanische verstoring. Effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten. Een voortoets moet uitwijzen of er sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Waddenzee. Als gevolg van de werkzaamheden kunnen effecten als gevolg van stikstofdepositie ook niet worden uitgesloten. Er wordt daarom geadviseerd om een Aerius berekening uit te laten voeren. Met de uitkomst van deze berekening kunnen eventueel noodzakelijke verdere stappen worden bepaald.

In het plangebied voor aanleg van de terminal is geen NNN-gebied aanwezig. Er vinden geen fysieke werkzaamheden in NNN-gebied plaats. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Groningen geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet beoordeeld of gecompenseerd te worden. De vaarroute van de ferry loopt wel door NNN-gebied. Omdat de ferry gebruik gaat maken van bestaande scheepvaartroutes, is het niet de verwachting dat de voorgenomen plannen significant negatieve effecten hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken van het NNN. Er is dan ook geen noodzaak voor vervolgstappen of uitgebreidere toetsing. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

In het plangebied liggen geen gebieden die zijn aangewezen als 'Bos en natuurgebied buiten NNN'. De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van de oppervlakte NNN-gebied, en evenmin

wordt de bestemming van gebieden beschermd als 'Bos en natuurgebied buiten NNN' veranderd. Om deze redenen zijn er geen knelpunten met het beschermingsregime zoals vastgelegd in de Provinciale verordening van Bos en natuurgebied buiten NNN.

In de Provinciale verordening zijn in de provincie Groningen ook beschermde leefgebieden van weide- en akkervogels aangewezen. Het plangebied ligt op circa twee kilometer afstand van gebied dat is aangewezen als leefgebied voor akkervogels. Vanwege de afstand en het tussenliggende gebied (dat zorgt voor een afschermdende werking) kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden in de Beatrixhaven op leefgebied van akkervogels worden uitgesloten. Er zijn, ten aanzien van leefgebied van akkervogels, geen knelpunten met regelgeving ten aanzien van leefgebieden van weide- en akkervogels.

De vaarroute van de ferry loopt langs het door Duitsland aangewezen Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer. De ferry maakt gebruik van bestaande scheepvaartroutes, waar momenteel ook al verstoring van schepen plaatsvindt. Negatieve effecten op populaties van diersoorten waarvoor instandhoudingsdoelen Natura 2000 gelden kunnen worden uitgesloten.

Tabel 01. Overzicht conclusies en vervolgstappen gebiedsbescherming.

	Natura 2000	NNN	Bos en natuurgebied buiten NNN	Akkervogel-leefgebied	In Duitsland beschermde gebieden
Aanwezig binnen de invloedssfeer?	Ja, de Waddenzee ligt binnen het invloedsgebied voor wat betreft verstoring door licht, geluid en optische verstoring.	Nee	Nee	Nee	Nee
Effecten?	Naast bovengenoemde verstoring kunnen effecten van stikstof ook niet op voorhand worden uitgesloten.	Nee	Nee	Nee	Nee
Vereiste vervolgstappen aan de orde?	Ja, Aeriusberekening uitvoeren en voortoets	Nee	Nee	Nee	Nee
Is het plan uitvoerbaar in het kader van de gebiedsbescherming?	Moet blijken uit de Aeriusberekening en de voortoets	ja	ja	Ja	Ja

Conclusies: Beschermde soorten

Uit de bureaustudie in combinatie met het terreinbezoek is gebleken dat (leefgebied van) de volgende in het kader van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aanwezig zijn en/of mogelijk verwacht worden in het plangebied:

- Algemene broedvogels (nestplaatsen);
- Vleermuizen (mogelijk vliegroutes en foerageergebied);
- Steenmarter;
- Zeezoogdieren (bruinvis, gewone zeehond, grijze zeehond).

In Tabel 02 is aangegeven welke gevolgen de aanwezigheid van (het leefgebied van) deze soorten heeft voor het voorliggende project. Aangegeven is of een nader onderzoek nodig is, of er sprake is van een overtreding van de Wet natuurbescherming, of dit middels maatregelen voorkomen kan worden en of bij de uitvoering van het project een ontheffing nodig is. In Hoofdstuk 5 van deze Natuurtoets staat de onderbouwing voor de gegeven conclusies.

Tabel 02. Overzicht conclusies en vervolgstappen soortbescherming.

Soort (groep)#	Vogels [algemene broedvogels]	Vleermuizen	Steenmarter	Zeezoogdieren
Essentieel leefgebied in plangebied?	Ja	Mogelijk foerageergebied in plangebied en trekroutes.	Mogelijk foerageer- gebied in plangebied.	Waarschijnlijk komen bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond in de Waddenzee en de Beatrixhaven (gewone zeehond) voor.
Nader onderzoek nodig?	N.v.t.	Nee	Nee	Nee
Is er sprake van een overtreding?	Nee, mits werken buiten broedseizoen.	Nee	Nee	Nee
Ontheffing noodzakelijk	Nee, mits werken buiten broedseizoen.	Nee	Nee	Nee
Vervolgstappen	Werken buiten broedseizoen of broedgevallen voorkomen voor broedseizoen.	Geen	Geen	Geen

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is een zorgplicht opgenomen. In het tekstkader in Bijlage 1 staat het wetsartikel uitgeschreven. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. De initiatiefnemer/uitvoerder is verantwoordelijk voor een adequate naleving van de algemene zorgplicht tijdens de uitvoering van de werkzaamheden.

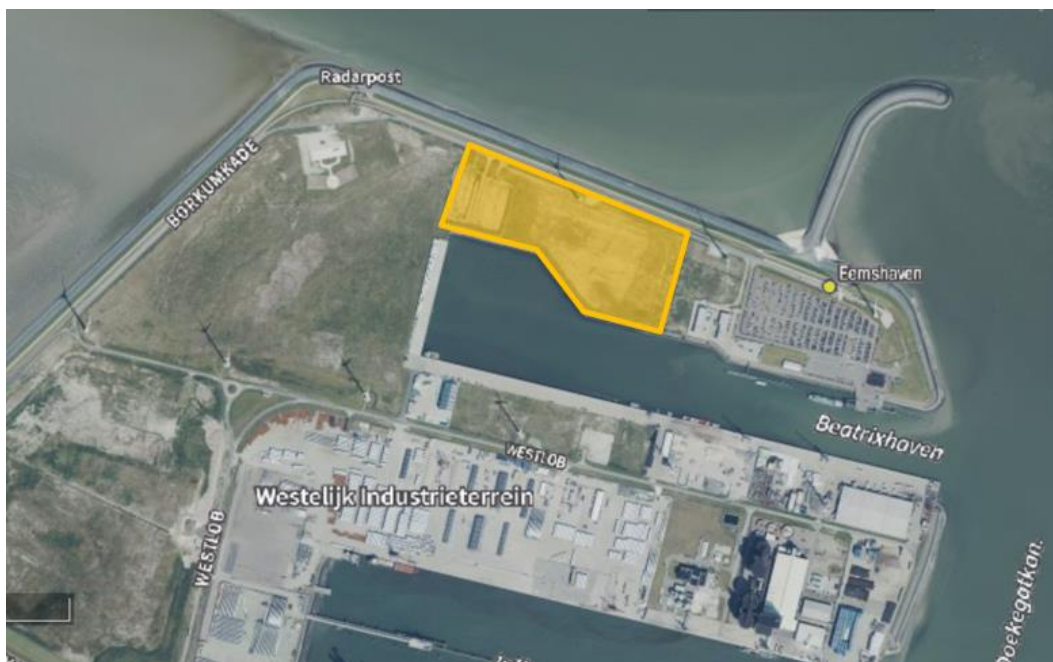

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Holland Norway Lines (HNL) begint vanaf 7 april 2022 een veerdienst voor personen en voertuigen vanuit Eemshaven naar Kristiansand in Noorwegen. Hiervoor zal in de Beatrixhaven in de Eemshaven een roll on roll off (RoRo) kade met aanlandplaats worden gebouwd. Tevens zal er voor het verzorgen van de afhandeling van de vaarten een kantoor voor het personeel, een douanekantoor en een parkeerterrein worden aangelegd.

Bij ruimtelijke ingrepen moet rekening worden gehouden met beschermde planten- en diersoorten en met beschermde gebieden. Er dient onderzocht te worden of de geplande ingrepen effect hebben op beschermde soorten of beschermde gebieden (Wet natuurbescherming en Natuurnetwerk Nederland). Werkzaamheden mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Dit wordt gedaan op basis van een Natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de Natuurtoets beschreven. In Figuur 1.1 is de ligging van het plangebied weergegeven en in Figuur 1.2 is de ligging van de vaarroute van de ferry vanuit het land in de richting van de zee weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging van het plangebied in de Beatrixhaven (oranje vlak). Bron achtergrondkaart: <https://streetsmart.cyclomedia.com/streetsmart>.

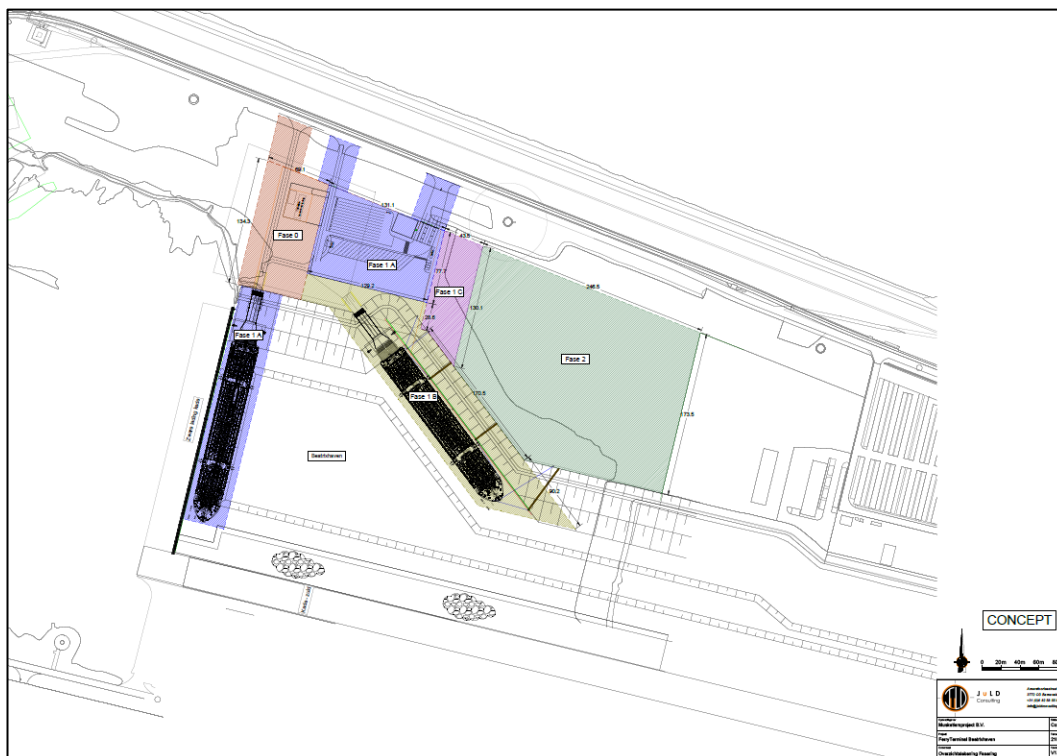
Figuur 1.2. Ligging van de vaarroute van de ferry (gele en zwarte lijn) vanuit het land in de richting van de zee. Bron: kaart ontvangen van Holland Norway Lines (HNL).

1.2 Planvoornemen

Holland Norway Lines (HNL) begint vanaf 7 april 2022 een veerdienst voor personen en voertuigen vanuit Eemshaven naar Kristiansand in Noorwegen. Hiervoor zal in de Beatrixhaven in de Eemshaven een roll on roll off (RoRo) kade met aanlandplaats worden gebouwd. Tevens zal er voor het verzorgen van de afhandeling van de vaarten een kantoor voor het personeel, een douanekantoor en een parkeerterrein worden aangelegd. Doordat de voorbereidingstijd en de bouwtijd van de RoRo-kade het niet mogelijk maken om de veerdienst per 7 april 2022 te kunnen starten, is in overleg met het Havenschap Groningen Seaports door HNL Ferry Terminal B.V. het besluit genomen eerst een tijdelijke RoRo-kade aan te leggen. De tijdelijke RoRo-kade wordt aangelegd aan de noordkant van de offshore kade. In Figuur 1.3 wordt een indruk gegeven van de nieuwe situatie en de fasering. Het groene vlak (Zie Figuur 1.3) wordt tijdelijk ingericht als depot.

In verband met een nieuwe huurder voor de 'zware lading'-kade, kan de tijdelijke RoRo-kade gebruikt worden tot 31 augustus 2022. Dan moet de definitieve RoRo-kade klaar zijn.

De ferry vaart ongeveer 3 keer per week in een reeds bestaande scheepvaartroute.

Figuur 1.3. Indruk van de toekomstige situatie van de ferryterminal in de Beatrixhaven Bron: kaart ontvangen van Holland Norway Lines (HNL).

Ten behoeve van de realisatie van de nieuwe ferry worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Aanleg tijdelijke RoRo-kade met weg en parkeerterrein;
- Plaatsen tijdelijke bebouwing voor personeel/douane;
- Verstevigen van de kade en de onderwaterbodem t.b.v. de veerboot. De huidige kade kan de straalstromen van de schroeven niet verwerken. Oplossing is ander steenbestorting voor de kade en een steenbestorting in het water;
- In gebruiknemen van de tijdelijke RoRo-kade. Eerste afvaart 7 april 2022;
- Baggeren van de Beatrixhaven om de haven/aanlegplaats toegankelijk te maken voor de veerboot; De bagger wordt tijdelijk opgeslagen / gerijpt op het terrein van fase 2. Fase 2 wordt later ontwikkeld en valt nu buiten de scope;
- Aanleg definitieve RoRo-kade, met kade en aanleg meerpalen. De boot ligt aan de meerpalen, niet aan de kade;
- Bouw definitieve kantoren voor het personeel en de douane.

Ten behoeve van de aanleg van de tijdelijke RoRo-kade en de definitieve RoRo-kade zal er worden geheid (grond en water). De werkzaamheden aan de tijdelijke RoRo-kade duren enkele dagen. De werkzaamheden aan de definitieve RoRo-kade duren ongeveer een week.

Er worden materialen over zee geleverd. Dit zal minimaal zijn. De meeste materialen zullen via land worden geleverd.

1.3 Doel en onderzoeksvragen

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de beschermde soorten en beschermde gebieden (Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland) en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing/vergunning noodzakelijk is. Om hiertoe te komen worden onder andere de volgende vragen beantwoord:

- Welke in het kader van de Wnb beschermde soorten (en/of vaste rust- en verblijfplaatsen) komen voor in het beïnvloedingsgebied van de voorgenomen activiteit? Vinden er als gevolg van de ontwikkeling effecten plaats op deze soorten en worden daarbij verbodsbepalingen overtreden? Is het noodzakelijk om mitigerende maatregelen te nemen en welke zijn dit? Dient in het kader van de Wnb een ontheffing aangevraagd te worden?
- Komen in de beïnvloedingszone van het plangebied beschermde natuurgebieden voor? Zo ja, welke zijn dit en wat zijn de gevolgen hierop? Dienen vervolgstappen in de vorm van een uitwerking- of een compensatieplan opgesteld te worden?

Op bovenstaande vragen wordt in Hoofdstuk 4 en 5 een antwoord gegeven (zie ook de leeswijzer).

1.4 Leeswijzer

De Natuurtoets is als volgt opgebouwd:

- De Natuurtoets begint met de belangrijkste conclusies gedestilleerd uit de resultaten van voorliggende Natuurtoets;
- Hoofdstuk 1 geeft de aanleiding van de Natuurtoets en het projectvoornemen;
- Hoofdstuk 2 beschrijft beknopt het wettelijk kader;
- Hoofdstuk 3 geeft een toelichting op de methodiek van de Natuurtoets;
- Hoofdstuk 4 beschrijft het gebied en gaat in op de ecologische waarden en de beschermde soorten en gebieden in (de omgeving) van het plangebied;
- Hoofdstuk 5 toetst de activiteiten aan de natuurwetgeving en het NNN.

2 Wettelijk kader Wet natuurbescherming

Dit hoofdstuk beschrijft het wettelijk kader van de soortenbescherming ([paragraaf 2.2](#)) en de gebiedsbescherming ([paragraaf 2.3](#)) relevant voor voorliggende Natuurtoets.

2.1 Algemeen

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wnb regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden. Omdat er geen bomen gekapt worden is de bescherming van houtopstanden in voorliggende toets niet relevant.

Naast bescherming vanuit de Wnb, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Het betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen).

2.2 Soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. Het gaat om de volgende drie categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn, met uitzondering van vogels;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving. Bij voorliggende toetsing wordt tevens beoordeeld of soorten met jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn in het plangebied.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal vogelsoorten, indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt (zie artikel 3.1 in tekstkader in de bijlage).

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.1 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod op om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.5 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in artikel 3.10, bijlage A en B van de Wnb, zie ook Bijlage tabel B (1 en 2) en C van voorliggende rapportage. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren, opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan.

Indien bij het voornemen het overtreden van verbodsbepalingen in artikel 3.10 niet kan worden uitgesloten, kan onder bepaalde voorwaarden gewerkt worden conform een door het ministerie goedgekeurde gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het aanvragen van een ontheffing bij de provincie, waarin het voornemen plaatsvindt, noodzakelijk. De grond waarop een ontheffing kan worden verleend, verschilt per categorie. Het voorgaande geldt echter niet indien de soorten zijn vrijgesteld door het bevoegd gezag.

Bij voorliggende toetsing is de provincie Groningen bevoegd gezag. In de provincie Groningen gelden geen uitzonderingen op de landelijk vrijgestelde soorten van artikel 3.10 onderdeel A (zie Regeling Natuurbescherming, [Bijlage 13](#)). In de provincie Groningen geldt voor deze soorten een vrijstelling en is enkel de zorgplicht van toepassing.

2.3 Gebiedsbescherming Nederland

2.3.1 Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de gebieden en de daarbij aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

2.3.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een stelsel van ecologisch hoogwaardige natuurgebieden. Dit is onderdeel van de actieve soortbescherming uit de Wet natuurbescherming; bedreigde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen. Om dit te realiseren is in de Wnb art. 1.12, lid 2 vastgelegd dat de provincies zorgen voor de totstandkoming en instandhouding van een samenhangend landelijk ecologisch netwerk, genaamd Natuurnetwerk Nederland. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het Natuurnetwerk Nederland. Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In Artikel 2.45 van de Geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2019 staan regels opgenomen die de bescherming van het NNN in de provincie Groningen waarborgen. Voor de natuurgebieden die behoren tot het 'NNN-Natuurgebied' en 'NNN-Natuurbeheergebied' geldt het 'nee, tenzij'-principe (Artikel 2.45.1, lid 1ab en 2ab). Het 'nee, tenzij'-principe betekent dat nieuwe plannen en projecten niet zijn toegestaan als deze een significant negatief effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden. Daarnaast is in Artikel 2.46 van de Omgevingsverordening opgenomen dat een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen het 'zoekgebied robuuste verbindingzone' niet voorziet in wijziging van de bestemming of van de regels voor het gebruik van de grond, als die wijziging een significante beperking met zich meebrengt van de mogelijkheid om een hoogwaardige robuuste verbindingzone te creëren en in stand te houden.

Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Groningen geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet gecompenseerd te worden.

2.3.3 Bos- en natuurgebieden buiten het Natuur Netwerk Nederland

Buiten het Natuurnetwerk Nederland komen in de provincie Groningen allerlei kleinere en grotere bos- en natuurelementen voor, die een bijdrage leveren aan de biodiversiteit van het landelijk gebied. In Artikel 2.47 van de van de Geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2019 staan regels opgenomen ter bescherming van deze gebieden. Activiteiten en ontwikkelingen zijn niet zonder meer mogelijk in deze gebieden. Ontwikkelingen zijn enkel mogelijk indien een zwaarwegend maatschappelijk belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

2.3.4 Leefgebied weide- en akkervogels

In de provincie Groningen worden gebieden beschermd waar nog levenskrachtige populaties voorkomen van weide- en akkervogels. In Artikel 2.48 van de van de Geconsolideerde Omgevingsverordening februari 2019 zijn regels opgenomen ter bescherming van deze leefgebieden. Een bestemmingsplan dat betrekking heeft op Leefgebied weide- en akkervogels en dat voorziet in een nieuwe grootschalige ruimtelijke ontwikkeling biedt inzicht in de maatregelen die nodig zijn om de mogelijke schade aan de waarde van het leefgebied voor weidevogels te voorkomen en restschade elders te compenseren als die ontwikkeling in significante mate afbreuk kan doen aan de waarden van het leefgebied voor weidevogels door aantasting van de landschappelijke openheid, of door verstoring van vogels en aantasting van het areaal. Het voorgaande is niet van toepassing op normaal agrarisch gebruik.

2.4 Duitse wetgeving

2.4.1 Federale Natuurbeschermingwet

De Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn in Duitsland in de Nationale Natuurbeschermingswet (BNatSchG, 2009) vertaald voor de Duitse situatie. De Nationale Natuurbeschermingswet regelt onder andere de bescherming van soorten en gebieden, maar bevat ook bepalingen over landschapsplanning, ingrepen in de natuur en landschap, ecologische verbindingen, natuurbescherming van mariene gebieden, toegang tot natuur en landschap voor recreatieve doeleinden en de deelname van erkende natuurbeschermingsverenigingen in bepaalde besluitvormingsprocessen (www.bfn.de).

Voor de Natura 2000-gebieden in de Duitse Noordzee gelden ook doelstellingen voor vergelijkbare soorten en habitattypen als in Nederland. Er is een staat van instandhouding bepaald maar er zijn geen behoud- en verbeterdoelstellingen geformuleerd. Voor soorten zijn er minimale en maximale populatie aantallen en voor habitattypen een oppervlakte bepaald. Daarnaast is er een aantal algemene doelstellingen geformuleerd.

Naast Natura 2000-gebieden zijn er in Duitsland ook gebieden die de status van Nationaal park of Natuurreserveaat hebben. Daarbij gaat het om Niedersächsisches Wattenmeer dat dezelfde begrenzing heeft als Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer en Borkum Riff dat bestaat uit een deel van het Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer.

Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer bestaat uit het westelijke deel van de Duitse Waddenzee. Een deel van het Natura 2000-gebied is alleen beschermd onder de Vogelrichtlijn en de rest onder zowel de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn. De grenzen van beide gebieden verschillen aanzienlijk. Het Vogelrichtlijn-deel van het Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer beslaat een oppervlakte van circa 350.000 ha en loopt tot aan de Nederlandse grens.

In het Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer, voor de monding van de Eems in de open Noordzee, ligt het natuurreserveaat Borkum Riff van ongeveer 10.000 ha. De continue vermenging van de Eems en het Noordzeewater in dit deel van de zee leidt tot een continue vorming van lokale temperatuur- en zoutgradiënten met als gevolg

een verhoogde productie van plankton. Dit trekt talloze vissen aan en daardoor ook zeevogels. Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer is aangewezen vanwege het voorkomen van 48 broedvogelsoorten en 78 niet-broedvogelsoorten.

3 Methodiek

Dit Hoofdstuk beschrijft de methodiek die gehanteerd wordt tijdens het bureauonderzoek ([paragraaf 3.2](#)) en gedurende het terreinbezoek ([paragraaf 3.3](#)) van voorliggende Natuurtoets. In [paragraaf 3.4](#) wordt aangeduid hoe deze gegevens leiden tot een conclusie.

3.1 Aanpak van het onderzoek

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het plan;
2. Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

3.1.1 Bureauonderzoek

Afbakening beschermde soorten

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar soorten uit de Vogelrichtlijn (artikel 3.1), soorten van de Habitatrichtlijn (artikel 3.5) en 'andere' beschermde soorten (artikel 3.10). Bij vogels zal met name speciale aandacht geschonken worden aan soorten die in het plangebied een essentieel leefgebied kunnen hebben. Voorgenoemde soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten, Bijlage II Verdrag van Bern en Bijlage I Verdrag van Bonn) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Wnb.

Een aantal soorten is door de provincies vrijgesteld en opgenomen in provinciale vrijstellingen (zie Tabel B en C in de Bijlage). Deze zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in de provincie dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt bij het voorliggende project. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door het uitvoeren van een aantal zorgplicht gerelateerde maatregelen, wordt voldaan aan de zorgplicht en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd. Hierbij kan gedacht worden aan het rekening houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten en de manier van werken (zoals het aanhouden van vaste rijroutes en het zorgen voor vluchtmogelijkheden voor de soorten).

Bronnen

Om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van beschermde soorten in en rond het plangebied, is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. Hierbij is nagegaan of er in de periode 2016-2021 beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van provinciale digitale atlassen. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

3.1.2 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemde bureaustudie is middels een terreinbezoek bepaald in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Naast directe waarnemingen kan dan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de verwachte aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten op de locatie. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

Op 25 november 2021 is vanaf circa 10:00 uur een terreinbezoek uitgevoerd door een deskundig ecooloog van Antea Group bij bewolkt en regenachtig weer met een temperatuur van circa 6 °C. Tijdens het terreinbezoek is het plangebied te voet belopen.

3.2 Effectbeoordeling en advies vervolgentraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het verkennend terreinbezoek kan worden bepaald of het plan uitvoerbaar is, of een vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten al dan niet uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

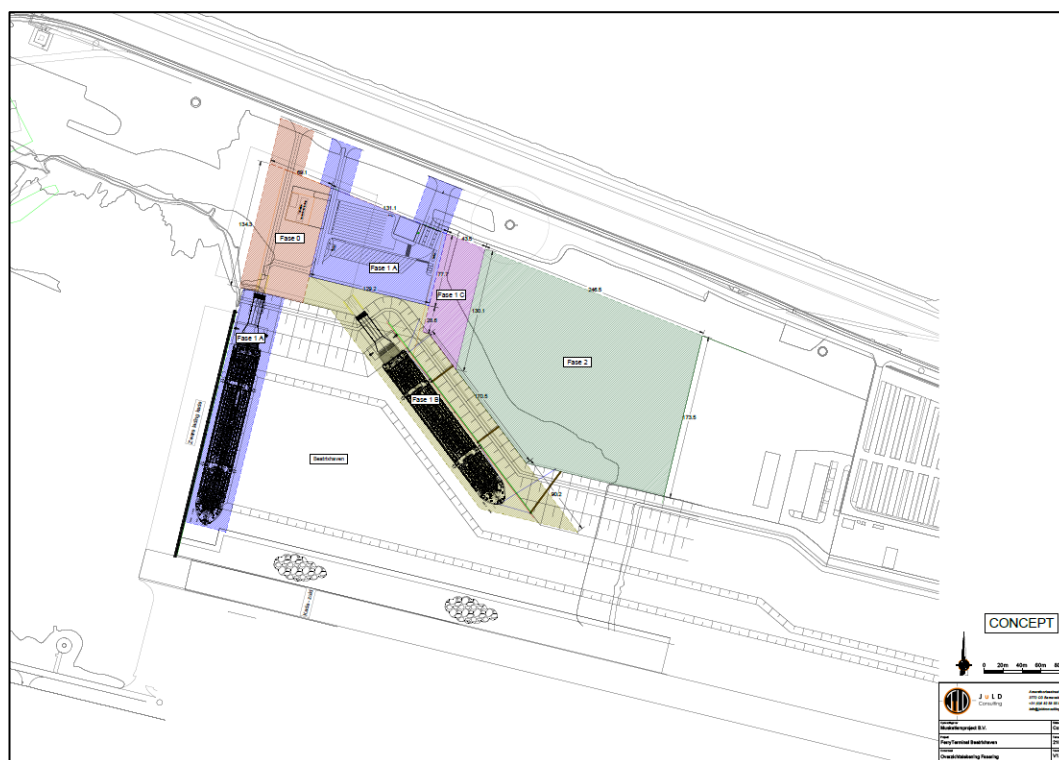
4 Resultaten

In [paragraaf 4.1](#) wordt allereerst een gebiedsbeschrijving van het plangebied gegeven. Vervolgens wordt in [paragraaf 4.2](#) in gegaan op de resultaten van de in het gebied aanwezige of verwachte beschermde soorten (uiteenzetting van de resultaten van de bureaustudie en het terreinbezoek), waarna in [paragraaf 4.3](#) de ligging van gebieden beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming en het NNN in de omgeving van het plangebied aangegeven wordt.

4.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied waar de ontwikkelingen plaatsvinden bestaat uit land. Daarnaast zal de ferry over water varen vanuit de Eemshaven naar Kristiansand in Noorwegen.

De westelijke delen van het plangebied (in Figuur 4.1 zijn dit de oranje, blauwe en paarse vlakken) bestaan grotendeels uit zwart zand. De meeste vegetatie is hier verwijderd (zie Figuur 4.2 voor een indruk van dit deel van het gebied). In het gedeelte dat gebruikt gaat worden als depot (in Figuur 4.1 aangegeven middels een groen vlak) is meer vegetatie aanwezig (zie Figuur 4.2 voor een indruk van dit deel van het gebied).

Figuur 4.1. Indruk van de toekomstige situatie van de ferryterminal in de Beatrixhaven Bron: kaart ontvangen van Holland Norway Lines (HNL).

Figuur 4.2. Indruk van het deel van het gebied waar de terminal wordt ingericht (linker foto) en het deel dat gebruikt gaat worden als depot (rechterfoto).

In zee betreft het plangebied een bestaande vaarroute.

4.2 Beschermde soorten

4.2.1 Resultaten bureauonderzoek

Uit de recente verspreidingsinformatie blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen (binnen een straal van tweeënhalve kilometer). Dit betreft de beschermde soorten genoemd in Habitatrictlijn (Bijlage IV onderdeel a en b) en de niet-vrijgestelde 'andere soorten' uit Bijlage I (onderdeel a en b) van de Wet natuurbescherming alsook vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest. De soorten zijn weergegeven in Tabel 4.1.

Tabel 4.1. Overzicht van waargenomen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (met een straal van tweeënhalve km rondom de gemeente Eemsdelta) die in het NDFF door derden zijn ingevoerd. De soorten zijn in te delen in Habitatrictlijn (HR), lijsten A en B behorende bij artikel 3.10 en vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest (JRB) en zijn aangegeven met een 'X' (NDFF, 2016-2021).

Soortgroep	Soort	JRB	HR	A/B
Vogels met een jaarrond beschermd nest*	Boerenwaluw	X		
	Boomvalk	X		
	Buizerd	X		
	Gierzwaluw	X		
	Grote gele kwikstaart	X		
	Havik	X		
	Huismus	X		
	Kerkuil	X		
	Raaf	X		
	Ooievaar	X		
	Ransuil	X		
	Roek	X		
	Slechtvalk	X		
	Sperwer	X		
	Torenvalk	X		
	Wespendief	X		
Zwart wouw	X			

Zoogdieren	Boommarter		X	
	Eikelmuis			X
	Steenmarter			X
	Vleermuizen**		X	
	Waterspitsmuis			X
	Otter		X	
Zeezoogdieren	Bruinvis		X	
	Gewone zeehond			X
	Grijze zeehond			X
Amfibieën	Geen waarnemingen			
Reptielen	Geen waarnemingen			
Insecten – dagvlinders	Grote vos			X
Insecten overig	Geen waarnemingen			
Vissen	Geen waarnemingen			
Planten	Geen waarnemingen			
Overige soortgroepen	Geen waarnemingen			

*Categorie 5: de afweging of er sprake is van een jaarrond beschermd nest uit categorie 5 wordt gemaakt bij de beschrijving van de resultaten van het terreinbezoek (paragraaf 4.2.2).

** Vleermuizen: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis en ruige dwergvleermuis.

Op basis van de verspreidingsgegevens van een soort, in combinatie met kennis van de terreingeschiktheid voor deze soorten, is vervolgens nagegaan of het plangebied een functie vervult voor (onder andere) deze soorten en of effecten aan de orde zijn. De bevindingen worden in paragraaf 4.2.2 uiteengezet.

4.2.2 Resultaten terreinbezoek - ecologische bevindingen

Op basis van terreinkenmerken en het verspreidingsgebied van soorten kan de aanwezigheid van een aantal soortgroepen worden uitgesloten. Zo zijn er geen effecten (overtredingen van verbodsbepalingen uit de Wnb) aan de orde op de beschermde soortgroepen: amfibieën, reptielen, insecten m.u.v. dagvlinders, vissen, flora en overige soortgroepen (kevers, kreeftachtigen, weekdieren, mieren en slakken). Er is voor deze soort(groep)en geen essentieel leefgebied in het plangebied. Effecten zijn op voorhand uitgesloten, met uitzondering van de zorgplicht die geldt voor alle soorten, al dan niet beschermd.

De overige soortgroepen: **vogels**, **zoogdieren** (boommarter, eikelmuis, steenmarter, waterspitsmuis en otter), **zeezoogdieren** (bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond) en **dagvlinders** (grote vos) worden hieronder beschreven.

Tijdens het terreinbezoek zijn vier foeragerende wulpen waargenomen. Op het water zwom een aalscholver.

Vogels

Soorten met jaarrond beschermd nest (categorie 1 t/m 4)

Zoals blijkt uit de bureaustudie is een aantal vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en waarvoor bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd.

Veel van deze soorten broeden in bomen (zoals boomvalk, buizerd, havik, ransuil, roek, wespendif, zwarte wouw). In het plangebied staan geen bomen.

De ooievaar broedt ook op hoge plekken. Dit betreft in Nederland vaak speciaal voor de vogel gemaakte nestpalen. Deze komen in het plangebied niet voor.

Een aantal soorten broedt in stedelijk gebied in gebouwen. De huismus heeft zijn nest doorgaans onder dakpannen. De gierwaluw en de kerkuil zijn ook soorten die veel broeden in woningen. De huiswaluw broedt aan gebouwen en bruggen. In het plangebied staan geen gebouwen en bruggen.

De slechtvalk heeft zijn nest in kale vensterbanken, richels, bakken en wat maar voorhanden is op torens, gebouwen, hoogspanningsmasten of bruggen. De soort vindt geen geschikte broedgelegenheid in het plangebied.

De grote gele kwikstaart broedt en foerageert vrijwel uitsluitend aan de oevers van beken en rivieren, meestal in de buurt van stromend water in nissen in een muur of onder bruggen of tussen boomwortels naast oevers. Dergelijke elementen komen in het plangebied niet voor.

Soorten met mogelijk een jaarrond beschermd nest (categorie 5)

Daarnaast zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Algemene vogelsoorten (artikel 3.1 en 3.5)

Tijdens het terreinbezoek vier foeragerende wulpen waargenomen. Op het water zwom een aalscholver. Er zijn diverse algemene vogelsoorten aanwezig in de omgeving van het plangebied. Ze hebben mogelijk hun nest op het weiland of aan de oever.

Gevolgen van het project op algemene broedvogels worden in Hoofdstuk 5 behandeld

Zoogdieren

Vleermuizen

Bij het eventuele amoveren van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering, achter boeiborden of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen. In of nabij het plangebied staan geen bomen en geen gebouwen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in en nabij het plangebied kan derhalve worden uitgesloten.

Foerageergebied en vliegroutes

Vleermuizen benutten beschutte trajecten om vanaf de verblijfplaats foerageergebieden te bereiken. Ze kiezen zoveel mogelijk lijnvormige structuren en vliegen bij voorkeur uit de wind.

Veelal wordt langs deze structuren mogelijk ook gevoerageerd. Op het land in het plangebied zijn geen bomenrijen aanwezig. Wel is er een dijk vlakbij het plangebied. Het plangebied doet mogelijk dienst als foerageergebied voor vleermuizen.

Naast voorgenoemde vliegroutes langs lijnvormige elementen, hebben vleermuizen ook trekroutes. Uit onderzoeken komt naar voren dat vooral ruige dwergvleermuis en in mindere mate rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis de Noordzee overtrekt. Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis zijn migrerende soorten welke lange afstanden kunnen afleggen tussen hun zomerverblijven in Noordoost Europa en hun winterverblijven in West- en Zuid Europa. Hoewel de meeste waarnemingen zijn van ruige vleermuis, komt ook een aantal sedentaire (niet trekkende) soorten voor op de Noordzee (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en noordse vleermuis) (Lagerveld et al. 2015). De noordse vleermuis kent een noordelijk verspreidingsgebied, maar komt sporadisch voor in Nederland of de Noordzee. De waarnemingen die zijn gedaan zijn waarschijnlijk veroorzaakt door de grote actieradius van de soort, namelijk 100 tot 450 km (EUROBATS).

De meeste vleermuizen zijn waargenomen tussen eind maart tot 15 mei en eind augustus tot begin oktober (Lagerveld et al., 2015). Doordat zij vooral tijdens nachten met zacht weer zijn waargenomen, is de verwachting dat de vleermuizen daar op eigen kracht terecht zijn gekomen en niet uit koers zijn gevlogen door bijvoorbeeld een storm (Lagerveld et al. 2016). De onderzoekers konden uit de door de vleermuizen geproduceerde geluiden opmaken dat het zowel ging om migrerende vleermuizen als foeragerende vleermuizen (Jonge Poerink et al, 2013).

De verlichting van de ferry kan effect hebben op vleermuizen die gebruik maken van trekroutes of op vleermuizen die foerageren.

Gevolgen van het project op vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen worden in Hoofdstuk 5 behandeld.

Overige (land)zoogdieren

Naast vleermuizen komt nog een aantal zoogdieren in de omgeving van het plangebied voor. De soorten worden hieronder beschreven.

Boommarter

De boommarter komt met name voor in bossen, maar is bezig met een opmars in Laag-Nederland en bezet steeds meer kleinere bossen in open gebied. Als voortplantingsplaats gebruiken boommarters over het algemeen boomholtes. Deze dienen voldoende groot te zijn en de boom waarin de holte zich bevindt, moet bereikbaar zijn via de kroon van naburige bomen. Dit laat het martervrouwkje toe de veiligheid van het nest te waarborgen door de nestboom steeds via de omweg van aanpalende bomen te verlaten of te benaderen. Naast nestbomen hebben boommarters ook dagrustplaatsen. Dit kunnen bijvoorbeeld duivennesten, andere boomholtes, konijnenholen of takkenstapels zijn. Op en nabij het plangebied zijn deze elementen niet aanwezig. Het plangebied vormt dan ook geen geschikt biotoop voor boommarters. Aanwezigheid van de boommarter in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

Eikelmuis

Eikelmuisen leven zowel in bomen en struiken als op de grond. Ze leven voornamelijk in structuurrijke loofbossen in glooiend gebied, het liefst begroeid met eiken, maar ze komen ook voor in naaldbossen, boomgaarden, kleinschalig agrarisch cultuurlandschap en parklandschap in dorpsranden. Maar ook struikgewas, hagen, tuinen, rotsen, muren en gebouwen kunnen

bewoond worden door de eikelmuis, mits er in de directe omgeving bos of struikgewas aanwezig is en de plek zelf voldoende beschutting geeft. Op en nabij het plangebied zijn voornoemde elementen niet aanwezig. Het plangebied vormt dan ook geen geschikt biotoop voor de eikelmuis. Aanwezigheid van deze soort in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

Steenmarter

Er is in de omgeving van het plangebied één waarneming van een steenmarter gedaan (NDFP). De dichtstbijzijnde waarneming van een steenmarter is afkomstig uit het oostelijk deel van de Eemshaven, ter hoogte van een bosschage aan de Waddenweg, op een afstand van circa vier kilometer van het plangebied. De steenmarter komt vooral voor in parklandschap, maar ook in volkomen bosloze gebieden, steengroeven en rotsige hellingen. De soort is vooral te vinden in de nabijheid van dorpen en boerderijen en tegenwoordig zelfs in grote steden (de steenmarter is een 'cultuur-volger'). Steenmarters hebben hun verblijfplaatsen onder andere in gebouwen of steenachtige kunstwerken. Deze worden niet door de plannen aangetast. Het kan echter niet worden uitgesloten dat de steenmarter geschikt foerageergebied vindt in het plangebied.

Gevolgen van het project op foerageergebied van steenmarters worden in Hoofdstuk 5 beschreven.

Waterspitsmuis

Er zijn in de omgeving van het plangebied twee waarnemingen van waterspitsmuizen gedaan (NDFP). Deze zijn eveneens afkomstig uit de bosschage ter hoogte van de Waddenweg in de Eemshaven. De waterspitsmuis komt voor in en langs schoon, niet te voedselrijk, vrij snel stromend tot stilstaand water met een behoorlijk ontwikkelde watervegetatie en ruig begroeide oevers. Hij komt voor bij beken, rivieren, sloten, plassen en daar waar grondwater opwelt. Binnen het plangebied zijn geen geschikte locaties voor de soort aanwezig. Het voorkomen van waterspitsmuizen in het plangebied kan dan ook worden uitgesloten.

Otter

Er is in de omgeving van het plangebied één waarneming bekend van de otter (NDFP). Deze is afkomstig uit een watergang ten zuiden van de Eemshaven. De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. In het plangebied komen dergelijke elementen niet voor. Er is geen dekking aanwezig. Het plangebied biedt dan ook geen geschikt biotoop voor otters. Het kan worden uitgesloten dat de soort in het plangebied voorkomt.

Zeezoogdieren

Bruinvis

Direct achter de dijk aan de andere kant van de weg naast het plangebied zijn waarnemingen gedaan van bruinvissen. Binnen de grenzen van de Nederlandse sector van de Noordzee worden twee soorten walvisachtigen regelmatig op zee gezien: de bruinvis en de witsnuitdolfijn (Lindeboom et al., 2005; Van der Meij & Camphuysen, 2006; Hammond P.S. et al. 2017). De bruinvis leeft voornamelijk in zout water, maar kan ook in brak water worden aangetroffen. Ze komt voornamelijk voor in de randzeeën, baaien en riviermondingen (en soms verderop de rivier). Bruinvis leeft meestal solitair, bij migratie/in voedselrijke wateren in scholen. Ze hebben een zeer goed gehoor en maken gebruik van echolocatie.

In de vaarroute van de ferry komen zeer waarschijnlijk bruinvissen voor.

Gevolgen van het project op bruinvissen worden in Hoofdstuk 5 beschreven.

Gewone zeehond

Er zijn waarnemingen bekend van de gewone zeehond in de Beatrixhaven (NDFF). De gewone zeehond komt voor in getijdengebieden waar plekken aanwezig zijn die bij eb droogvallen. Denk hierbij aan rotskusten, zandige kusten, met wier bedekte riffen, kiezelsteenstranden, zandplaten en stenen. Daarbij hebben ze een sterke voorkeur voor rustige plekken, zonder menselijke aanwezigheid. Een belangrijke eis is de aanwezigheid van dieper water om onder andere te kunnen foerageren. Zeehonden worden het meest waargenomen in de buurt van de Waddenzee en het Deltagebied. De zandbanken in deze gebieden worden gebruikt om te rusten en jongen te zogen.

In het plangebied komen zeer waarschijnlijk gewone zeehonden voor.

Gevolgen van het project op gewone zeehonden worden in Hoofdstuk 5 beschreven.

Grijze zeehond

Er zijn geen waarnemingen van grijze zeehonden bekend in de Beatrixhaven of de zee dichtbij het plangebied (NDFF). De grijze zeehond geeft de voorkeur voor zeewater met rotskusten en zeekliffen, maar worden ook waargenomen bij zandbanken, ijsplaten, riviermondingen, zandstranden en kiezelstranden. Sinds 2006 vindt ook weer voortplanting in de Voordelta plaats. In de vaartroute van de ferry komen zeer waarschijnlijk grijze zeehonden voor.

Gevolgen van het project op gewone zeehonden worden in Hoofdstuk 5 beschreven.

Dagvlinders

Grote vos

Er is één waarneming bekend van de grote vos in de buurt van het plangebied (NDFF). Deze waarneming is afkomstig van een groenstrook in het westelijke deel van de Eemshaven, op een afstand van circa vier kilometer van het plangebied. De grote vos is een zeldzame standvlinder die met acuut uitsterven wordt bedreigd. De soort, met als waardplant voornamelijk iep, komt voor in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. Dergelijke elementen komen niet in het plangebied voor. Het plangebied biedt dat ook geen geschikt biotoop voor deze vlindersoort. De aanwezigheid van de grote vos in het plangebied kan worden uitgesloten.

4.2.3 Samenvatting beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat de soorten weergegeven in Tabel 4.2 en die een beschermde status hebben in de Wet natuurbescherming mogelijk voor kunnen komen in het plangebied. In Hoofdstuk 5 wordt nader op deze soorten in gegaan.

Tabel 4.2. Mogelijk aanwezige beschermde soorten in het plangebied.

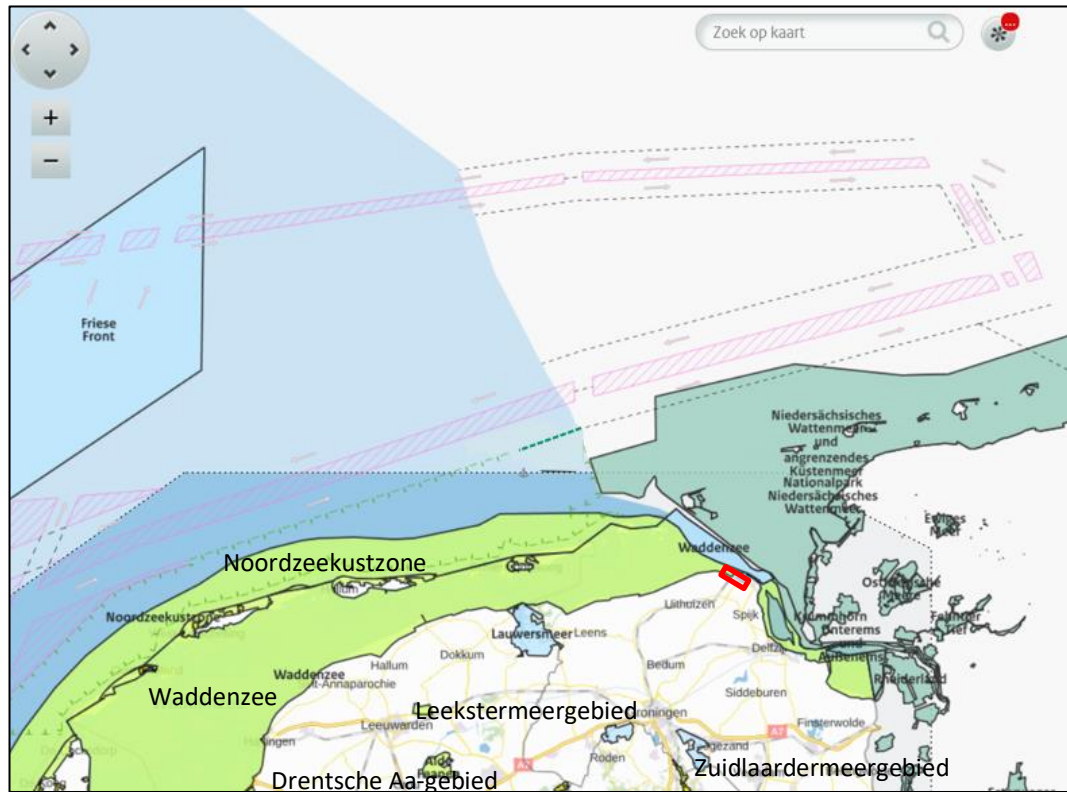
Soort	Beschermingsregime	Aanwezigheid	Toelichting
Algemene broedvogels	Artikel 3.1	Aanwezig	Mogelijk broedende vogels aanwezig in broedseizoen in het plangebied.
Vleermuizen	Artikel 3.5	Mogelijk	Mogelijk foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen aanwezig (trekroute Noordzee).
Steenmarter	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied.
Bruinvis	Artikel 3.5	Mogelijk	Mogelijk aanwezig in de vaarroute van de ferry.
Gewone zeehond	Artikel 3.10	Mogelijk	In de Beatrixhaven komen gewone zeehonden voor.
Grijze zeehond	Artikel 3.10	Mogelijk	Mogelijk aanwezig in de vaarroute van de ferry.

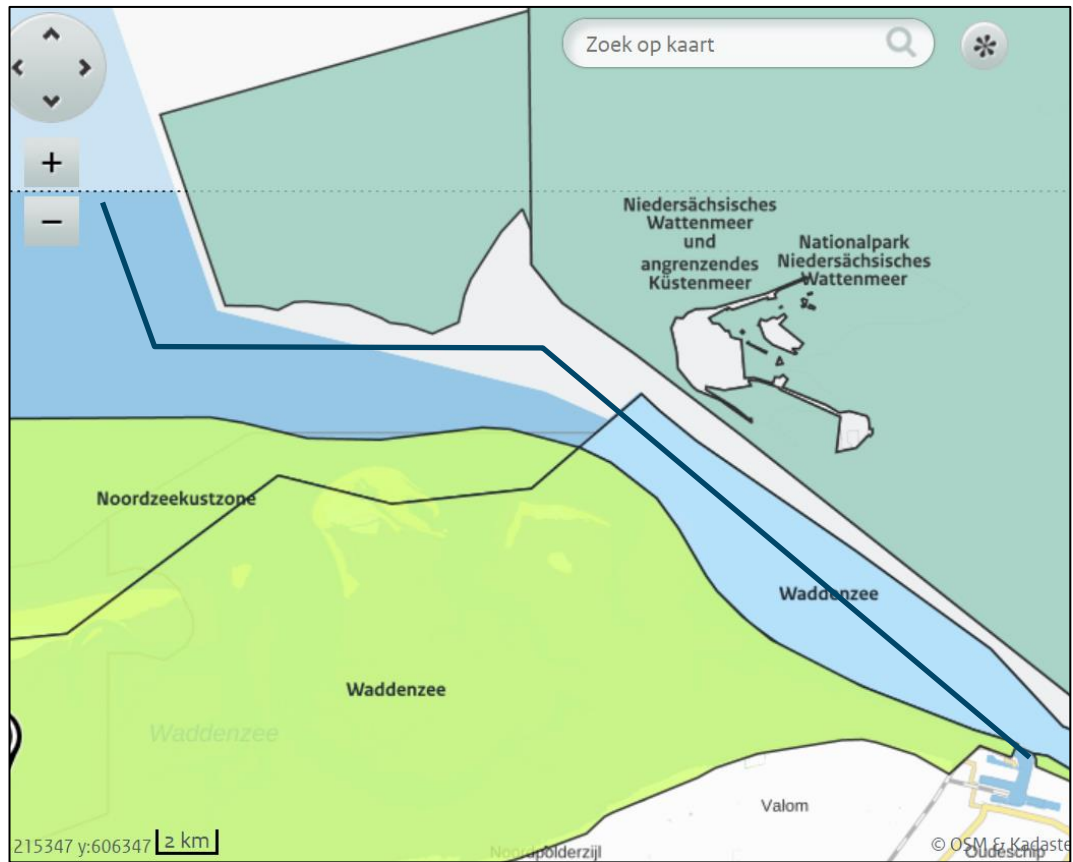
4.3 Beschermde gebieden

Natura 2000-gebieden

Het plangebied van de ferry-terminal ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Waddenzee grenst aan het plangebied (zie Figuur 4.5). Het daarna dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Noordzeekustzone ligt op circa vijftien kilometer afstand van het plangebied. De Natura 2000-gebieden Lauwersmeer, Leekstermeergebied, Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied liggen op meer dan twintig kilometer afstand van het plangebied. De vaarroute loopt langs het Natura 2000-gebied de Waddenzee, Noordzeekustzone en gebied dat in Duitsland beschermd is (zie Figuur 4.3).

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee is aangewezen voor habitattypen, habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten.

Figuur 4.3. Ligging van de Natura 2000-gebieden (groene vlakken) ten opzichte van het plangebied (rood omlijnd) en de vaarroute van de ferry (blauwe lijn). Bron: Aeries calculator.

Natuurnetwerk Nederland

Er vinden geen werkzaamheden plaats in NNN gebied. Wel loopt de vaarroute door de Waddenzee. In Figuur 4.4 is de ligging van de NNN-gebieden in -en in de omgeving van- de Beatrixhaven in de Eemshaven weergegeven.

*Figuur 4.4. Ligging van NNN-gebied (in groen) in en om het plangebied (rode kader).
Bron: provincie Groningen, september 2021.*

Bos en natuur buiten NNN

Het plangebied ligt niet in gebied dat is aangewezen als Bos en Natuurgebied buiten NNN'. In de omgeving van het plangebied ligt ook geen gebied dat is aangewezen als 'Bos en Natuurgebied buiten NNN' (zie Figuur 4.5). Bos en natuurgebieden buiten het NNN leveren een bijdrage aan de biodiversiteit van het landelijk gebied. Ze zijn beschermd via de Provinciale omgevingsverordening.

Figuur 4.5. Ligging van 'Bos en natuurgebied buiten NNN' (lichtgroene vlakken) nabij het plangebied (rode kader) Bron: provincie Groningen, september 2021.

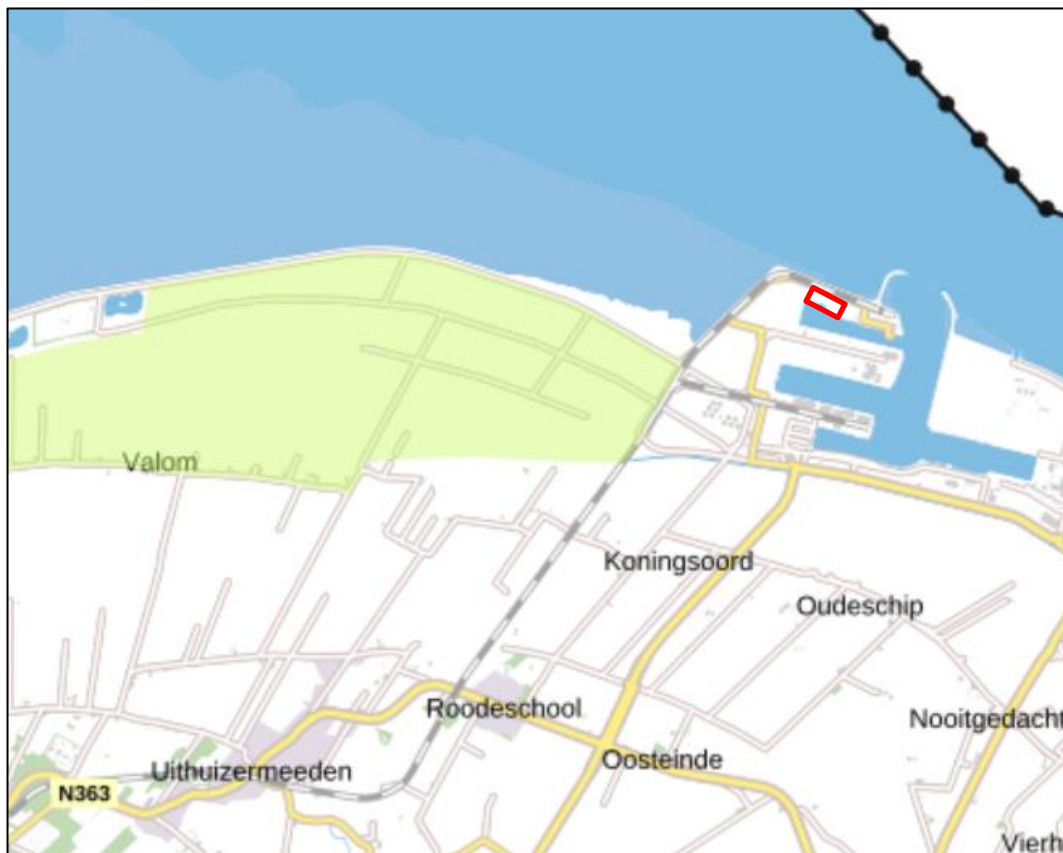
Leefgebied weide- en akkervogels

In de Provinciale verordening zijn in de provincie Groningen ook beschermde leefgebieden van weide- en akkervogels aangewezen (zie Figuur 4.6). De voorgenomen werkzaamheden worden niet uitgevoerd binnen de grenzen van beschermde leefgebieden van weide- en akkervogels. Het dichtstbijzijnde leefgebied voor akkervogels ligt op circa twee kilometer afstand van het plangebied.

Duitse wetgeving

De vaarroute van de ferry gaat langs het door Duitsland aangewezen Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer (Zie Figuur 4.3). Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer bestaat uit het westelijke deel van de Duitse Waddenzee. Een deel van het Natura 2000-gebied is alleen beschermd onder de Vogelrichtlijn en de rest onder zowel de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn. De grenzen van beide gebieden verschillen aanzienlijk. Het Vogelrichtlijn-deel van het Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer beslaat een oppervlakte van circa 350.000 ha en loopt tot aan de Nederlandse grens. Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer is aangewezen vanwege het voorkomen van 48 broedvogelsoorten en 78 niet-broedvogelsoorten.

Figuur 4.6. Ligging van Leefgebied akkervogels (in geelgroen) in de omgeving van het plangebied (rode kader). Bron: provincie Groningen, 2021.

5 Toetsing

In [paragraaf 5.1](#) is de effectbepaling van het project gegeven. In [paragraaf 5.2](#) worden de werkzaamheden getoetst aan de soortenbescherming (Wnb). Indien vervolgstappen aan de orde zijn, is dit aangeven in een tekstkader. In [paragraaf 5.3](#) wordt het project getoetst aan het beschermingsregime van het NNN-gebied en de Wet natuurbescherming (Wnb).

5.1 Effectbepaling project

De volgende werkzaamheden staat gepland:

- Verwijderen van de vegetatie;
- Aanleg tijdelijke RoRo-kade (incl. heien (grond en water), tijdsduur enkele dagen);
- Aanleg definitieve kade met kade en aanleg meerpalen (incl. heien (grond en water), tijdsduur ongeveer een week);
- Verstevenigen kade en onderwaterbodem;
- Aanleg bebouwing voor personeel/ douane;
- Baggeren Beatrixhaven.

Effecten als gevolg van deze werkzaamheden zijn:

- Verstoring door geluid en trillingen;
- Optische verstoring;
- Tijdelijke en beperkte toename (verkeers)bewegingen op het land en (voor een klein deel) over zee;
- Blijvende toename (verkeers)bewegingen op zee (ferry).

5.2 Toetsing effect op beschermde soorten

Uit het terreinbezoek is gebleken dat het plangebied een potentieel geschikt biotoop biedt voor algemene broedvogels, zoogdieren (vleermuizen en steenmarter) en zeezoogdieren (bruinvis, gewone zeehond en grijze zeehond) zoals weergegeven in Tabel 4.2. Om deze reden is er enkel op deze soortgroepen een potentieel effect aan de orde. De onderstaande effectbeoordeling richt zich alleen op deze soort(groep)en. Overige beschermde soorten zijn uitgesloten en ondervinden geen effect van het voornemen.

5.2.1 Vogels

Algemene broedvogels

Tijdens het terreinbezoek zijn vier foeragerende wulpen waargenomen. Op het water zwom een aalscholver. Er zijn diverse algemene vogelsoorten aanwezig in de omgeving van het plangebied. Ze hebben mogelijk hun nest op het weiland of aan de oever. Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Wet natuurbescherming (artikel 3.1 en 3.5). Wanneer de werkzaamheden starten in het najaar, buiten het broedseizoen van vogels (circa maart tot en met juli¹) zijn geen effecten op algemene broedvogels te verwachten. Bij

---

¹ Voor het broedseizoen wordt in het kader van de wet geen standaardperiode gehanteerd. Het broedseizoen is afhankelijk van klimatologische omstandigheden; dit houdt in dat het seizoen eerder dan wel later van start kan gaan en eerder dan wel later kan eindigen. Van belang is of er broedgevallen aanwezig zijn.

verwijdering van eventuele niet in gebruik zijnde nesten, zijn deze vogelsoorten dusdanig flexibel dat een nieuwe nestlocatie in het volgende broedseizoen gevonden wordt.

Indien het onverhoopt toch niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied (locatie waar de werkzaamheden plaatsvinden) vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels (bijv. verwijderen van vegetatie of gericht verstoren). Mocht dit niet mogelijk zijn dan dienen de locaties waar bovengronds gewerkt wordt voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een deskundig ecoloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied dan worden locatie specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

5.2.2 Zoogdieren

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming. Zoals uit de bureaustudie blijkt komen in de omgeving van het plangebied vleermuissoorten voor, waaronder gewone dwergvleermuis, laatvlieger, tweekleurige vleermuis en ruige dwergvleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van belang voor de functionaliteit van hun leefgebied. Dit zijn verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied. In en nabij het plangebied komen, vanwege het ontbreken van bomen en gebouwen, geen verblijfplaatsen van vleermuizen voor.

Vliegroutes en foerageergebied

Een aantal soorten vleermuizen gebruikt steeds dezelfde lijnvormige elementen om zich te verplaatsen van hun verblijfplaatsen naar hun foerageergebied. Wanneer een dergelijke route onderbroken wordt of helemaal verdwijnt vervalt deze mogelijkheid om zich te verplaatsen tussen verblijfplaats en foerageergebied. Wanneer geen alternatieve route aanwezig is en de route gebruikt wordt door veel vleermuizen kan dit een groot effect hebben op de vleermuispopulatie in een gebied. In onderhavig project zijn op het land geen lijnvormige elementen in de vorm van bijvoorbeeld bomenrijen aanwezig.

Naast voorgenoemde vliegroutes langs lijnvormige elementen, hebben vleermuizen ook trekroutes. Uit onderzoeken komt naar voren dat vooral ruige dwergvleermuis en in mindere mate rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis de Noordzee overtrekt. Ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis en tweekleurige vleermuis zijn migrerende soorten welke lange afstanden kunnen afleggen tussen hun zomerverblijven in Noordoost Europa en hun winterverblijven in West- en Zuid Europa. Hoewel de meeste waarnemingen zijn van ruige vleermuis, komt ook een aantal sedentaire (niet trekkende) soorten voor op de Noordzee (gewone dwergvleermuis, laatvlieger en noordse vleermuis) (Lagerveld et al. 2015). De noordse vleermuis kent een noordelijk verspreidingsgebied, maar komt sporadisch voor in Nederland of de Noordzee. De waarnemingen die zijn gedaan zijn waarschijnlijk veroorzaakt door de grote actieradius van de soort, namelijk 100 tot 450 km (EUROBATS).

De meeste vleermuizen zijn waargenomen tussen eind maart tot 15 mei en eind augustus tot begin oktober (Lagerveld et al., 2015). Doordat zij vooral tijdens nachten met zacht weer zijn

waargenomen, is de verwachting dat de vleermuizen daar op eigen kracht terecht zijn gekomen en niet uit koers zijn gevlogen door bijvoorbeeld een storm (Lagerveld et al. 2016). De onderzoekers konden uit de door de vleermuizen geproduceerde geluiden opmaken dat het zowel ging om migrerende vleermuizen als foeragerende vleermuizen (Jonge Poerink et al, 2013).

De werkzaamheden kunnen plaatsvinden in de migratieperiode van bijvoorbeeld de ruige dwergvleermuis (globaal april/mei en augustus/september). Hierdoor kan de soort negatieve effecten ervaren als gevolg van het verlichte schip. Hoewel de migratieroutes over de Noordzee nog onderzocht moeten worden, is het de verwachting dat de meeste trekroutes zich bevinden over de kortste stukken (minst brede stukken) van de Noordzee. Mochten er zich toch migrerende ruige dwergvleermuizen bevinden in de directe omgeving van het plangebied waar de werkzaamheden plaatsvinden, dan kan dit ervoor zorgen dat de vleermuizen met een grote boog rondom de schepen vliegen om de verlichting te vermijden. Dit zorgt voor een verminderde energiereserve. Aan de andere kant wordt de soort wel foeragerend waargenomen rondom verlichte objecten op zee en kan deze zijn energiereserve weer op peil brengen. De mogelijke invloed van de voorgenomen activiteiten op ruige dwergvleermuizen is verwaarloosbaar en tijdelijk.

Omdat de ferry gebruik maakt van bestaande scheepvaartroutes, waar al sprake is van verstoring door schepen, is het de verwachting dat de nieuwe ferry geen significant negatieve effecten zal hebben op trekroutes van vleermuizen.

Mogelijk wordt het plangebied gebruikt als foerageergebied van vleermuizen. In de omgeving is voldoende alternatief gebied aanwezig. Vleermuizen kunnen hier tijdelijk naar uitwijken.

Er treedt, ten aanzien van vleermuizen, geen conflict op het de Wet natuurbescherming.

Steenmarter

In de ruime omgeving van het plangebied is een waarneming gedaan van de steenmarter. De soort is beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming is een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van voorgenoemde soort neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Uit hoofdstuk vier volgt dat verblijfplaatsen niet aan de orde zijn binnen de begrenzing van het plangebied. Het plangebied doet mogelijk dienst als marginaal foerageergebied voor steenmarter. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Er vind nu al verstoring plaats in het plangebied, dat zal in de toekomstige situatie ook het geval zijn. Vanwege de huidige mate van verstoring, het gegeven dat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is en het gegeven dat de soort elders kan uitwijken (mobiel is), kan gesteld worden dat de werkzaamheden geen nadelige effecten hebben voor voorgenoemde beschermde soorten zoogdieren in het gebied. Er treedt, ten aanzien van steenmarter, geen conflict op met de Wet natuurbescherming.

5.2.3 Zeezoogdieren

Bruinvis

Direct achter de dijk aan de andere kant van de weg naast het plangebied zijn waarnemingen gedaan van bruinvissen. Bruinvissen zijn beschermd onder artikel 3.5 van de Wet

natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van bruinvissen neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Bruinvissen nabij het plangebied kunnen verstoord worden door de bouwwerkzaamheden op het land en de aanleg van de kade in de Beatrixhaven. Daarnaast kunnen bruinvissen verstoord worden door de vaarbewegingen van de ferry op zee.

In de omgeving van het plangebied en in de omgeving van de vaarroute is voldoende alternatief gebied aanwezig. In het plangebied vindt nu ook al enige mate van verstoring plaats. De ferry maakt gebruik van bestaande scheepvaartroutes, waar momenteel ook al verstoring van schepen plaatsvindt. Tussen het plangebied en de kust ligt een dijk, die de werkzaamheden afschermt. Optische verstoring zal daarom minimaal plaatsvinden. Verstoring door geluiden boven water is voor de bruinvis niet relevant (Tamis et al., 2011) doordat de soort zich voor het grootste gedeelte van de tijd onder water bevindt.

Vanwege de huidige mate van verstoring, de afscherpende werking van de dijk, het gegeven dat bovenwatergeluid voor bruinvissen niet relevant is, het gegeven dat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is en het gegeven dat de soort elders kan uitwijken (mobiel is), kan gesteld worden dat de werkzaamheden geen nadelige effecten hebben voor bruinvissen. Er treedt, ten aanzien van bruinvissen, geen conflict op met de Wet natuurbescherming.

Gewone zeehond en grijze zeehond

In het Nederlands deel van de Noordzee komen twee soorten zeehonden voor; de gewone zeehond en de grijze zeehond. Zeehonden worden het meest waargenomen in de buurt van de Waddenzee en het Deltagebied. De zandbanken in deze gebieden worden gebruikt om te rusten en jongen te zogen.

In de Beatrixhaven zijn waarnemingen bekend van de gewone zeehond. Van de grijze zeehond zijn geen waarnemingen bekend in de haven of de nabijheid van het plangebied. Wel worden beide soorten verwacht in de nabijheid van de vaarroute van de ferry. De soorten zijn beschermd onder artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. In het kader van de Wet natuurbescherming is een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van voornoemde soort neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling.

Gewone zeehonden nabij het plangebied kunnen verstoord worden door de bouwwerkzaamheden op het land en de aanleg van de kade in de Beatrixhaven. Daarnaast kunnen zowel de gewone zeehond als de grijze zeehond verstoord worden door de vaarbewegingen van de ferry op zee.

Voor wat betreft verstoring boven water kan gesteld worden dat grijze en gewone zeehond vooral langere tijd boven water zijn als zij uitrusten op de zandbanken. Op open zee, tijdens hun foerageertochten, zwemmen ze grote afstanden en zijn dan zeer mobiel. Gelet op het grote onderscheid in foerageertochten (Brasseur et al., 2008), zowel tussen individuen als binnen één individu, zijn zeehonden uitermate flexibel in hun foerageergedrag. Een kortstondige verstoring, als gevolg van de bouwwerkzaamheden in het plangebied van een klein deel van het foerageergebied zal dan ook geen effecten anders dan tijdelijk vermijdingsgedrag hebben. In de omgeving van het plangebied en in de omgeving van de vaarroute is voldoende alternatief gebied aanwezig. In het plangebied vindt nu ook al enige mate van verstoring plaats. De ferry maakt gebruik van bestaande scheepvaartroutes, waar momenteel ook al verstoring van schepen

plaatsvindt. Tussen het plangebied en de kust ligt een dijk, die de werkzaamheden afschermt. Optische verstoring zal daarom minimaal plaatsvinden.

Vanwege de huidige mate van verstoring, de afscherpende werking van de dijk, het flexibele gedrag van zeehonden, het gegeven dat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is en het gegeven dat de soorten elders kunnen uitwijken (mobiel zijn), kan gesteld worden dat de werkzaamheden geen nadelige effecten hebben voor zeehonden. Er treedt, ten aanzien van zeehonden, geen conflict op met de Wet natuurbescherming.

5.3 Effecten op beschermde gebieden in Nederland

5.3.1 Natura 2000-gebieden

Het plangebied ligt niet in Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Waddenzee grenst aan het plangebied (zie Figuur 4.5). Het daarna dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied de Noordzeekustzone ligt op circa vijftien kilometer afstand van het plangebied. De Natura 2000-gebieden Lauwersmeer, Leekstermeergebied, Zuidlaardermeergebied en Drentsche Aa-gebied liggen op meer dan twintig kilometer afstand van het plangebied.

De vaarroute loopt langs het Natura 2000-gebied de Waddenzee, Noordzeekustzone en gebied dat in Duitsland beschermd is (zie Figuur 4.1).

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee is aangewezen voor habitattypen, habitatsoorten, broedvogelsoorten en niet-broedvogelsoorten. Veel van deze soorten bevinden zich binnen de grenzen van het Natura 2000-gebied. Een aantal vogels (zoals ganzen en eenden) rusten binnen het gebied en foerageren binnen- maar deels ook buiten het gebied. Ook zeehonden en bruinvissen begeven zich buiten de grenzen van het Natura 2000-gebied.

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt binnen het invloedsgebied van het plan wat betreft geluid- en lichtverstoring en optische verstoring. Effecten op soorten waarvoor instandhoudingsdoelen gelden kunnen niet op voorhand worden uitgesloten.

In het beheerplan van de Waddenzee staat dat alle vormen van scheepvaart – zowel beroepsvaart als pleziervaart – die binnen de gemarkeerde vaargeulen voorkomen, wordt gerekend tot ‘scheepvaart’: vrachtschepen, recreatievaart, veerboten, watertaxi's, vissersboten, schepen van overheden en beheerders. Verder staat er in het beheerplan dat het onwaarschijnlijk is dat de toename van vaarbewegingen in de komende planperiode zal leiden tot barrières of versnippering van leef- of foerageergebieden die een significant effect zullen hebben op de instandhoudingsdoelstellingen van vogels en zeehonden. Scheepvaart brengt een tijdelijke en plaatselijke verstoring van vogels met zich mee. Effecten op populatieniveau van alle genoemde doelsoorten zijn door het verspreide en passieve karakter van beroepsscheepvaart niet aan de orde. Op individueel niveau is er een klein (topper, eider) tot verwaarloosbaar (overige vogels) effect.

In het beheerplan van de Waddenzee staat dat planmatige reconstructies of vernieuwingen van (bestaande) constructies worden beschouwd als nieuwe activiteiten die op mogelijke Nb-wetvergunningplicht dienen te worden beoordeeld.

Ten aanzien van stikstof

Het kan ook niet worden uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden (o.a. bouwverkeer, toename vaarbewegingen) negatieve effecten hebben op stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden van soorten in Natura 2000-gebieden. Het kan echter niet worden uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden (o.a. toename verkeersbewegingen) negatieve effecten hebben op stikstofgevoelige habitattypen en/of leefgebieden van Natura 2000-gebieden. Met de inwerkingtreding van de Wet stikstofreductie en natuurverbetering op 1 juli 2021 zijn bouwwerkzaamheden vrijgesteld van Wnb-vergunningplicht voor wat betreft stikstofdepositie en is er geen Aerius-berekening meer nodig voor de aanlegfase. Voor wat betreft de gebruiksfase dient wel een Aerius-berekening te worden uitgevoerd.

Het Natura 2000-gebied de Waddenzee ligt binnen het invloedsgebied van het plan wat betreft geluid- en lichtverstoring en optische verstoring. Er is sprake van een vernieuwing en niet van bestaand onderhoud. Een voortoets moet uitwijzen of er sprake is van significant negatieve effecten op de instandhoudingsdoelen van de Waddenzee.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen effecten als gevolg van stikstofdepositie voor wat betreft de gebruiksfase niet worden uitgesloten. Er wordt daarom geadviseerd om een Aerius berekening uit te laten voeren. Met de uitkomst van deze berekening kunnen eventueel noodzakelijke verdere stappen worden bepaald.

5.3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Er vinden geen fysieke werkzaamheden plaats in NNN gebied. Wel loopt de vaarroute door de Waddenzee, welke onderdeel uitmaakt van NNN.

NNN-gebied "Natuurgebieden Waddenkust" behoort voor het grootste gedeelte ook tot Natura 2000 gebied "Waddenzee" of Natura 2000-gebied "Duinen en Lage Land Texel". De oppervlakte van het NNN bedraagt bijna 400 hectare. Het gebied bestaat uit een aantal kleinere gebieden in het binnendijks en buitendijkse lage land van Texel, die als een kralensnoer langs de Waddendijk liggen. Ondanks dat deze gebieden niet aan elkaar grenzen en soms zelfs op vrij grote afstand van elkaar liggen, is de samenhang tussen deze afzonderlijke gebieden (en daarmee de samenhang binnen NNN-gebied) groot. De samenhang is vooral voor vogels van belang; voor zowel broedvogels, doortrekkers als wintergasten vormen de gebieden belangrijke stapstenen als broedgebied, rustgebied of foerageergebied. Voor flora en kleine fauna is de samenhang binnen het gebied beperkter vanwege de afstanden tussen de deelgebiedjes.

Er vinden geen fysieke werkzaamheden in NNN-gebied plaats. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Het regime ter bescherming van het NNN kent in de provincie Groningen geen externe werking. Dit houdt in dat alleen wanneer er binnen de grenzen van het NNN gewerkt wordt, de effecten beoordeeld en eventueel gecompenseerd dienen te worden. Effecten als gevolg van de activiteiten die ontstaan op NNN-gebieden die buiten de plangrenzen liggen (externe effecten), hoeven derhalve niet beoordeeld of gecompenseerd te worden. Omdat de ferry gebruik gaat maken van bestaande scheepvaartroutes, is het niet de verwachting dat de voorgenomen plannen significant negatieve effecten hebben ten aanzien van NNN. Er is dan ook

geen noodzaak voor vervolgstappen of uitgebreidere toetsing. Het NNN-beleid staat de uitvoering van het plan niet in de weg.

5.3.3 Bos en natuurgebied buiten NNN

Activiteiten en ontwikkelingen zijn niet zonder meer mogelijk in gebieden die zijn aangewezen als 'Bos en natuurgebied buiten NNN'. Ontwikkelingen zijn enkel mogelijk indien een zwaarwegend maatschappelijk belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

In het plangebied liggen geen gebieden die zijn aangewezen als 'Bos en natuurgebied buiten NNN'. De werkzaamheden leiden niet tot aantasting van de oppervlakte NNN-gebied, en evenmin wordt de bestemming van gebieden beschermd als Bos en natuurgebied buiten NNN veranderd. Om deze redenen zijn er geen knelpunten met het beschermingsregime zoals vastgelegd in de Provinciale verordening van Bos en natuurgebied buiten NNN.

5.3.4 Leefgebied weide- en akkervogels

In de Provinciale verordening zijn in de provincie Groningen ook beschermde leefgebieden van weide- en akkervogels aangewezen. Het plangebied ligt op circa twee kilometer afstand van gebied dat is aangewezen als leefgebied voor akkervogels. Vanwege de afstand en het tussenliggende gebied (dat zorgt voor een afschermdende werking) kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden in de Beatrixhaven op leefgebied van akkervogels worden uitgesloten. Er zijn, ten aanzien van leefgebied van akkervogels, geen knelpunten met regelgeving ten aanzien van leefgebieden van weide- en akkervogels.

5.4 Effecten op beschermde gebieden in Duitsland

De vaarroute van de ferry loopt langs het door Duitsland aangewezen Natura 2000-gebied Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer. Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer bestaat uit het westelijke deel van de Duitse Waddenzee. Een deel van het Natura 2000-gebied is alleen beschermd onder de Vogelrichtlijn en de rest onder zowel de Habitatrichtlijn als de Vogelrichtlijn. Het Niedersächsisches Wattenmeer und angrenzendes Küstenmeer is aangewezen vanwege het voorkomen van 48 broedvogelsoorten en 78 niet-broedvogelsoorten. Enkele van deze soorten maken mogelijk gebruik van gebied dat door de werkzaamheden in de Beatrixhaven tijdelijk verstoord wordt.

De ferry maakt gebruik van bestaande scheepvaartroutes, waar momenteel ook al verstoring door schepen plaatsvindt. Een aantal soorten uit het Natura 2000-gebied maken gebruik van de omgeving van het plangebied. Dit gebied kan voor deze soorten tijdelijk minder geschikt zijn. Tussen het plangebied en de kust ligt een dijk, die de werkzaamheden afschermt. Optische verstoring zal daarom minimaal plaatsvinden. Verstoring door geluiden boven water is voor de aangewezen vogelsoorten niet relevant doordat deze zich voor het grootste gedeelte van de tijd onder water bevinden. Vanwege de huidige mate van verstoring in de Beatrixhaven, de afschermdende werking van de dijk, het gegeven dat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is en het gegeven dat de soorten elders kunnen uitwijken (mobiel

zijn), kan gesteld worden dat de werkzaamheden geen nadelige effecten hebben voor vogels waarvoor het Natura 2000-gebied in Duitsland is aangewezen.

6 Bronnen

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. 2021.

Overig:

NDFP

www.zoogdieratlas.nl

www.zoogdierverseniging.nl

[www.vlinderstichting](http://www.vlinderstichting.nl)

PDOKviewer

Natura2000.nl

Provinciegroningen.nl

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader - Wet natuurbescherming

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief Bijlage I en II uit Verdrag van Bern en Bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief Bijlage I en II Bern en Bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze Bijlage voor de vogelsoorten en Tabel B van deze Bijlage voor een uiteenzetting van soorten niet zijnde vogels). Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in Bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in Tabel C en D van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in Bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, Bijlage II bij het Verdrag van Bern of Bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in Bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of Bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
  - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de Bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
  - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
  - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de Bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
  - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
  - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
  - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omliggende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
  - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
  - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
  - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
  - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
  - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Vogels die vallen onder artikel 3.5 (Bern Bijlage II, Bonn Bijlage I) én in Nederland broeden.

Ingekorte lijst van de vogelsoorten van de Conventie van Bern Bijlage II. Deze lijst is ingekort. Opgenomen zijn: vogels die volgens de Atlas van de Nederlandse Broedvogels (Nederlandse Fauna serie deel 5 uit 2002) en de Avifauna van Limburg (uit 2006) in Nederland broeden.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Vogels	Appelvink	Grote bonte specht	Purperreiger
	Baardman	Grote gele kwikstaart	Putter
	Beflijster	Grote karekiet	Ransuil
	Bergeend	Grote stern	Rietgors
	Bergfluitier	Grote zilverreiger	Rietzanger
	Bijeneter	Havik	Rode wouw
	Blauwborst	Heggenmus	Roerdomp
	Blauwe kiekendief	Hop	Roodborst
	Boerenwaluw	Huiswaluw	Roodborsttapuit
	Bontbekplevier	Ijsvogel	Roodhalsfuut
	Bonte strandloper	Kerkuil	Rouwkwikstaart
	Bonte vliegenvanger	Klapekster	Sijs
	Boomklever	Klein waterhoen	Slangenarend
	Boomkruiper	Kleine barmsijs	Slechtvalk
	Boompieper	Kleine bonte specht	Smelleken
	Boomvalk	Kleine karekiet	Snor
	Bosrietzanger	Kleine plevier	Sperwer
	Bosruiter	Kleine zilverreiger	Spotvogel
	Bosuul	Kleinst waterhoen	Sprinkhaanzanger
	Braamsluiper	Kluut	Steenuil
	Brandgans	Kneu	Steltkluut
	Bruine kiekendief	Koereiger	Strandplevier
	Buizerd	Koolmees	Taigaboomkruiper
	Casarca	Kortsnavelboomkruiper	Tapuit
	Cetti's zanger	Kraanvogel	Tjiftjaf
	Draaihals	Krekelzanger	Torenvalk
	Duinpieper	Kruisbek	Tuinfluitier
	Dwergmeeuw	Kuifmees	Velduil
	Dwergstern	Kwak	Visarend
	Engelse kwikstaart	Kwartelkoning	Visdief
	Europese kanarie	Lepelaar	Vuurgoudhaan
	Fitis	Matkop	Wespendief
	Fluitier	Middelste bonte specht	Wielewaal
	Geelgors	Nachtegaal	Winterkoning
	Gekraagde roodstaart	Nachtwaluw	Witbandkruisbek
	Gele kwikstaart	Noordse stern	Witte kwikstaart
	Geoorde fuut	Oehoe	Witwangstern
	Glanskop	Oeverloper	Woudaap
	Goudhaan	Oeverpieper	Zeearend
	Grasmus	Oeverwaluw	Zwarte mees
	Graspieper	Ooievaar	Zwarte ooievaar
	Graszanger	Orpheusspotvogel	Zwarte roodstaart
	Grauwe kiekendief	Paapje	Zwarte specht
	Grauwe klauwier	Pestvogel	Zwarte stern
	Grauwe vliegenvanger	Pimpelmees	Zwarte wouw
	Griel	Poelruiter	Zwartkop
	Groene specht	Porseleinhoen	Zwartkopmeeuw
Groenling			

Tabel B. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn Bijlage IV, Bern Bijlage II, Bonn Bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam	
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster	
	geelbuikvuurpad		otter	
	heikikker		bever	
	kamsalamander		hazelmuis	
	knoflookpad		lynx	
	rugstreepad		noordse woelmuis	
	vroedmeesterpad		wilde kat	
	poelkikker		wolf	
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder		Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder			bechsteins vleermuis
	boszandoog	bosvleermuis		
	donker pimperlblauwtje	brandts vleermuis		
	grote vuurvlinder	franjestart		
	pimperlblauwtje	gewone grootoorvleermuis		
	tijmblauwtje	grijze grootoorvleermuis		
Haften	zilverstreephooibeestje	grote hoefijzerneus		
	oeveraas	grote rosse vleermuis		
Kevers	brede geelrandwaterroofkever	ingekorven vleermuis		
	gestreepte waterroofkever	kleine dwergvleermuis		
	juchtleerkever	kleine hoefijzerneus		
	vermiljoenkever	laatvlieger		
Libellen	mercuurwaterjuffer	meervleermuis		
	bronslibel	mopsvleermuis		
	gaffellibel	noordse vleermuis		
	gevlekte witsnuitlibel	rosse vleermuis		
	groene glazenmaker	ruige dwergvleermuis		
	noordse winterjuffer	tweekleurige vleermuis		
	oostelijke witsnuitlibel	vale vleermuis		
	rivierrombout	watervleermuis		
Nachtvlinders	sierlijke witsnuitlibel	gewone dwergvleermuis		
	teunisbloempijlstaart	walrus		
Reptielen	Dikkopschildpad, kemp's zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad	Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis		
	gladde slang	gestreepte dolfijn		
	muurhagedis	gewone dolfijn		
	zandhagedis	gewone spitsdolfijn		
Sporenplanten	geel schorpioenmos	grijze dolfijn		
	tonghaarmuts	kleine zwaardwalvis		
	kleine vlotvaren	narwal		
Vissen	steur	orka		
	houting	tuumelaar		
Weekdieren	bataafse stroommossel	witflankdolfijn, witsnuitdolfijn		
	platte schijfhoren	noordse vinvis, potvis		
Zaadplanten	liggende raket	butskop		

Natuurtoets ferryterminal Beatrixhaven Eemshaven

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0474059.100

21 december 2021 revisie 00

Holland Norway Lines BV

	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend,
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray
	zomerschroeforchis		witte dolfijn

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
Dagvlinders	Vuursalamander	Zoogdieren	Aardmuis*
	Aardbeivlinder		Boommarter
	Bosparelmoervlinder		Bosmuis*
	Bruin dikkopje		Bunzing**
	Bruine eikenpage		Damhert
	Donker pimpernelblauwtje		Das
	Duinparelmoervlinder		Dwergmuis*
	Gentiaanblauwtje		Dwergspitsmuis*
	Grote parelmoervlinder		Edelhert
	Grote vos		Eekhoorn
	Grote vuurvlinder		Egel*
	Grote weerschijnvlinder		Eikelmuis
	Iepenpage		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine heivlinder		Gewone zeehond
	Kleine ijsvogelvlinder		Grote bosmuis
	Kommavlinder		Grijze zeehond
	Pimpernelblauwtje		Haas*
	Sleedoorpage		Hermelijn**
	Spiegeldikkopje		Huisspitsmuis*
	Veenbesblauwtje		Konijn*
Veenbesparelmoervlinder	Molmuis		
Veenhooibeestje	Ondergrondse woelmuis*		
Veldparelmoervlinder	Ree*		
Zilveren maan	Rosse woelmuis*		
Reptielen	Adder	Steenmarter	
	Hazelworm	Tweekleurige bosspitsmuis*	
	Levendbarende hagedis	Veldmuis*	
	Ringslang	Veldspitsmuis*	
Libellen	Beekkrombout	Vos*	
	Bosbeekjuffer	Waterspitsmuis	
	Donkere waterjuffer	Wezel**	
	Gevlekte glanslibel	Wild zwijn	
	Gewone bronlibel	Woelrat*	
	Hoogveenglanslibel	Vliegend hert	
	Kempense heidelibel		
	Speerwaterjuffer		
		Kevers	

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel D. "Overige Soorten" onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnactorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karhuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjementiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
  - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
  - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
  - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de Tabel (Tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies..

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In Tabel E worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel E. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g	

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn

vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk). De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

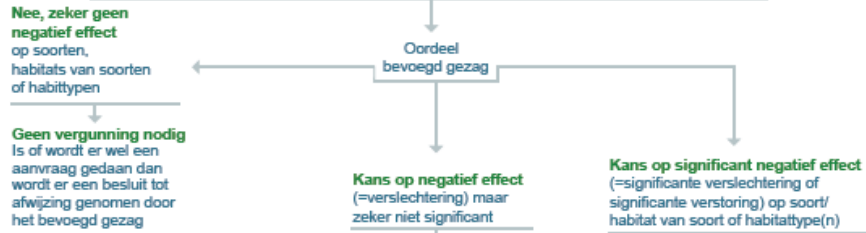
Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoets een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

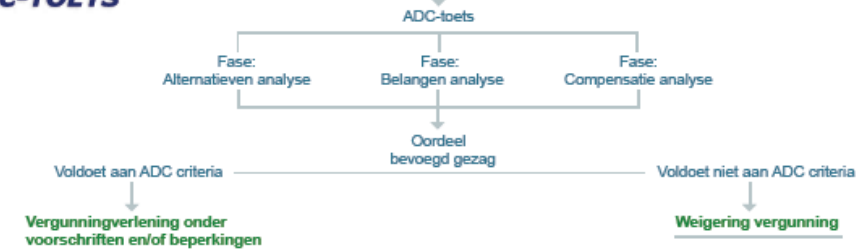
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Natuurtoets ferryterminal Beatrixhaven Eemshaven

Toetsing Wet natuurbescherming en NNN

projectnummer 0474059.100

21 december 2021 revisie 00

Holland Norway Lines BV

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.